

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Adam Svetlana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Agenția „Moldsilva” împotriva Svetlanei Adam cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și rezilierea contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 august 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Svetlana Adam și modificată hotărârea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 22 februarie 2016 în partea încasării quantumului datoriei la plata arende și a dobânzii de întârziere, în rest hotărârea fiind menținută,

constată:

La 15 iulie 2015 Agenția „Moldsilva” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Adam cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și rezilierea contractului de arendă a fondului forestier în scop de recreere.

În motivarea acțiunii a invocat că între Agenția „Moldsilva” și Svetlana Adam a fost încheiat contractul de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 373 din 05 martie 2012.

Conform contractului dat, Agenția „Moldsilva” a transmis în arendă pârâtei Adam Svetlana, terenul forestier cu suprafața de 2,0 ha (situat în cadrul Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău, ocolul silvic Vadul lui Vodă) în scop de recreere, iar Svetlana Adam conform pct. 3 al contractului s-a obligat să achite anual plata pentru arendă în sumă de 8 900 lei. Potrivit aceluiași punct al contractului, pârâta urma să transfere plata pentru arendă nu mai târziu de 01 martie pentru anul viitor.

Remarcă că obligația, în sensul art. 572 alin. (2) Cod civil, trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Afirmă reclamantul că și-a onorat pe deplin obligațiile, iar Svetlana Adam, la rândul său, nu și-a onorat obligațiile și nu a achitat în termenul stabilit plata arende, astfel aceasta acumulând o datorie totală de 26700 lei, dintre care 8900 lei datoria pentru anul 2013, 8900 lei datoria pentru anul 2014 și 8900 lei datoria pentru anul 2015.

Relevă că Agenția „Moldsilva” a înaintat pîrtei somația nr. 01-07/262 din 19 martie 2015 de achitare benevolă a datoriei, care însă a rămas fără soluționare.

În continuare, cu referire la prevederile art. 602 alin. (1), 619 alin. (2) și 585 Cod civil, a invocat reclamantul că pentru întîrzierea executării obligației, pîrtei urmează a-i fi calculată și dobînda de întîrziere în sumă totală de 5 715 lei.

La fel, cu referire la pct. 52 din Regulamentul privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008, care stabilește că în legătură cu neexecutarea de către cealaltă parte a obligațiilor contractuale, arendatorul este în drept să solicite rezilierea contractului de arendă, insistă că pîrta Adam Svetlana nu a respectat condițiile contractului de arendă și nu a achitat la timp plata pentru arendă, iar cu titlu de consecință, consideră că contractul încheiat cu acesta urmează a fi reziliat.

Solicită reclamantul rezilierea contractului de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr. 373 din 05 martie 2012 încheiat între Agenția „Moldsilva” și Adam Svetlana; încasarea de la Adam Svetlana în beneficiul Agenției „Moldsilva” a datoriei pentru plata arendei în sumă de 26700 lei și a dobînzii de întîrziere în mărime de 5715 lei.

Prin hotărîrea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 22 februarie 2016, acțiunea a fost admisă integral și reziliat contractul nr. 33 din 05 martie 2012 de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere încheiat între Agenția „Moldsilva” și Svetlana Adam și încasat de la Adam Svetlana în beneficiul Agenției „Moldsilva” datoria în mărime de 26 700 lei și dobînda de întîrziere de 5 715 lei, iar în beneficiul statului taxa de stat de 972,45 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 august 2016, a fost admis apelul declarat de Svetlana Adam și modificată hotărîrea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 22 februarie 2016 în partea încasării datoriei la plata arende și a dobînzii de întîrziere, cu micșorarea datoriei la plata arende pînă la 17 800 lei și a dobînzii de întîrziere pînă la 1 695 lei. În rest, hotărîrea primei instanțe a fost menținută.

În susținerea concluziei date instanța de apel a reținut că, între părțile litigiului au fost instituite raporturi contractuale de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere, prin care Agenția „Moldsilva” s-a obligat de a transmite în arendă terenul cu suprafața de 2,0 ha, parcela 29, subparcelele B, C, D din ocolul silvic Vadul lui Vodă, iar Adam Svetlana s-a obligat de a achita anual plata pentru arendă în mărime de 8900 lei. Ca rezultat al încheierii contractului, arendatorul și-a onorat obligațiile și a transmis arendașului terenul fondului forestier în temeiul actului de predare-primire din 07 februarie 2013, semnat fără careva rezerve de către părți și care a constituit parte integrantă a actului juridic încheiat. Pe cînd, Adam Svetlana, la rîndul său, nu și-a onorat obligațiile de a achita arenda, or circumstanța dată constituind temei de reziliere a contractului prin prisma art. art. 734 alin. (2) și 735 alin. (1) Cod civil, precum și pct. 52 din Regulamentul privind atribuirea în folosință a terenurilor din fondul forestier în scopuri de gospodărire cinegetică și/sau de recreere aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 187 din 20 februarie 2008.

Instanța de apel însă a modificat hotărîrea primei instanțe în partea cuantumului datoriei pentru plata de arendă dispuse spre încasare și a dobînzii de întîrziere, motivîndu-și soluția pe faptul că suma datorată urma a fi calculată nu din data semnării contractului de arendă, ci din data transmiterii efective a terenului în

arendă, adică din data de 07 februarie 2013, iar în final a redus suma arendei pentru 2 ani pînă la 17 800 lei. Cu titlu de consecință, a fost modificată și dobînda de întîrziere, cu micșorarea acesteia pînă la 1 695 lei.

Vis-a-vis de nulitatea absolută a actului de predare-primire din 07 februarie 2013 a terenului din fondul forestier, invocată de către Adam Svetlana pe parcursul examinării pricinii, instanța de apel a constatat că lipsesc temeiuri de admitere a argumentului dat, în cazul în care terenul din litigiu, care face parte din fondul forestier al Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, a fost transmis, de facto, către arendaș.

La 21 octombrie 2016 Adam Svetlana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe considerându-le neîntemeiate.

Susține că contractul de arendă din 05 martie 2012 a fost semnat de către Agenția „Moldsilva” și Adam Svetlana, iar actul de predare-primire a terenurilor fondului forestier din 07 februarie 2013 a fost semnat de Dionisie Boaghie, directorul Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură și Svetlana Adam.

Or, actul de predare-primire constituie un act subiectiv contractului și deci, urma a fi semnat și de Agenția „Moldsilva”. Însă, deoarece intimatul nu și-a onorat obligațiile contractuale și nu a transmis recurentei terenul din litigiu, implicit nu poate pretinde nici la plata arendei.

Relativ la aceasta situație, de fapt recurenta a invocat prevederile pct. 8 și pct. 12 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 150 din 02 martie 2010, care statuează că directorul general încheie în numele Agenției contracte cu alte persoane fizice și juridice.

Față de cele arătate, susține recurenta că atît contractul de arendă, cît și actul de predare-primire a terenurilor, urma a fi semnate de directorul general al Agenției, iar deoarece actul de predare-primire a fost semnat de o persoană care nu era împuternicită de drept de a semna contract de arendă, se constată nulitatea acestuia dintîi. Astfel, cu titlu de consecință, afirmă că în cazul în care este nul de drept actul de predare-primire (prin prisma art. 220 alin. (1) Cod civil), rezultă că nici terenurile nu i-au fost transmise, respectiv, lipsind și temei de reziliere a contractului de arendă.

Mai mult ca atît, rezilierea contractului are loc în condițiile pct. 17 din contractul de arendă încheiat între părți la 05 martie 2012.

La fel, menționează recurenta că nu a avut parte nici de un proces echitabil, deoarece instanțele nu și-au motivat soluțiile adoptate. Or, conform practicii constante CEDO, dreptul la un proces echitabil presupune că o instanță de judecată, care nu a motivat decît pe scurt hotărîrea, să fi examinat totuși în mod real problemele esențiale care i-a fost supuse și fără a cere un răspuns detaliat fiecărui argument al reclamantului. Această obligație presupune totuși ca partea interesată să poată aștepta un răspuns specific și explicit la mijloacele decisive pentru soluționarea procedurii în cauză. Dreptul la un proces echitabil nu poate trece drept efectiv decît dacă cererile și observațiile părților sunt cu adevărat studiate, adică examinate de instanța sesizată.

Cu toate acestea, relevă că instanțele nu au explicat din ce considerente urmează să achite arenda, în cazul în care nu a primit *de iure* și *de facto* terenurile în arendă, în situația în care actul de predare-primire a terenului în arendă nu a fost semnat de directorul general al Agenției „Moldsilva”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Instanța de recurs constată că, deși potrivit scrisorii de însoțire (f.d. 86) se confirmă că decizia motivată a fost expediată părților la 22 august 2016, la materialele cauzei lipsește și dovada de recepționare a acesteia. Astfel, Colegiul constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 octombrie 2016, în termen.

La 22 noiembrie 2016 în adresa intimatului Agenția „Moldsilva” a fost expediată copia recursului declarat de către Adam Svetlana, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Adam Svetlana în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Adam Svetlana nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Adam Svetlana asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Adam Svetlana ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Adam Svetlana se consideră inadmisibil.
Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas